

Уртикарија на притисак
 Уртикарија на светло
 Уртикарија и ангиоедем на вибрације
 Уртикарија на хладноћу
 Уртикарија на топлоту
 Холинергичка уртикарија
 Адренергичка уртикарија
 Контактна уртикарија
 Напором изазвана уртикарија
 Изазвана паразитима
 Удružена са различитим обољењима дигестивног тракта:
 улкус, инфекција са ХП, калкулоза ж. кесе
 Херидитарни ангиоедем
 Уртикаријални васкулитис
 – **Анафилактички шок различите генезе:**
 Изазван
 Лековима
 Храмом
 Веномима инсеката
 – **Идиопатска системска анафилакса**
 – **Алергијски и идиопатски хронични ринитис:**
 Сензибилизација на полене дрвећа, трава и корова, кућну
 прашину и гриње
 Ринитис без коморбидитета са осталим болестима горњих
 или доњих дисајних путева
 Ринитис у коморбидитету са атопијском астмом
 Ринитис са хроничним синуситисом
 Ринитис са назалним полипима
 Ринитис са учесталим инфекцијама горњих дисајних путева,
 посебно са отитис медиа са ефузијама
 Идиопатски хронични ринитис (вазомоторни ринитис) без
 сензибилизације на инхалационе алергене
 – **Атопијска бронхијална астма:**
 Сензибилизација на полене дрвећа, трава и корова, кућну
 прашину и гриње
 – **Алергијска астма изазвана алергенима радне средине**
(професијска астма)
 – **Аспирином изазвана астма**
 Аспирином тријас (астма, неалергијска хиперсензитивна ре-
 акција изазвана аспирином и назална полипоза)
 – **Друге алергијске и имунолошке болести плућа:**
 Хиперсензитивни пнеумонитис (алергијски бронхиолоалве-
 олитис)
 Еозинофилна пнеумонија:
 Алергијска бронхопулмонална аспергилоза
 Еозинофилна пнеумонија код особа са астмом
 Хронична (криптогена) пнеумонија
 Хиперезозинофилни синдром
 Алергијска грануломатоза и ангиитис
 ARDS
 – **Алергијске реакције изазване веномима инсеката:**
 Рани тип реакција:
 Системска анафилакса
 Анафилактичка реакција (уртикарија, ангиоедем, бронхоспазам)
 Позни тип реакција
 Неуролошка оштећења
 Нефропатије
 – **Алергијске реакције изазване храмом**
 Сензибилизација изазвана различитим нутритивним алерге-
 нима
 Орални синдром алергије
 Изоловани орофарингеални симптоми и знаци
 Удružени орофарингеални и анафилактички симптоми и
 знаци
 Системска анафилакса
 Удružена са физичким напором
 Анафилактичке реакције изазване адитивима хране и конзер-
 вансима:
 Тартразин
 Калијумметабисулфит
 Мононатријумглутамат (синдром кинеског ресторана)
 Натријумбензоат
 – **Алергијске реакције изазване лековима:**
 Сензибилизација изазвана лековима
 Пеницилински лекови и остали беталактамски антибиотици
 Локални анестетици
 Миорелаксантна средства

„1. Алергологија и клиничка имунологија (12 месеци)

Циљ уже специјализације алергологије и клиничке имуноло-
 гије је да лекар стекне теоријско и практично знање из области
 атопијске болести дисајних путева, друге алергијске и имуноло-
 шке болести плућа, алергијске болести изазване лековима, алер-
 гијске болести изазване храмом, имунодефицијентна стања, ауто-
 имунске болести, алерген-специфична имунотерапија различитим
 алергенима (поленима, к. прашином, грињама и веномима инсе-
 ката), што му омогућава да као специјалиста самостално збрине
 оболеле од акутних и хроничних алергијских и имунских болести.
 Најважнија улога уже специјализације је да омогући спровођење
 највиших стандарда превенције, дијагностике и лечења болесника
 са овим болестима.

Специјализација се састоји од теоријске и практичне наста-
 ве(обуке).

Сваки лекар на специјализацији има главног ментора, који
 прати ток његове специјализације. За надзор над извођењем поје-
 диних вештина одговорни су непосредни ментори вештина.

У току 12 месеци специјализант израђује три семинарска ра-
 да, са темама које се разликују од теме главног рада.

Теоријска настава организује се два семестра. У првом се-
 местру организује се настава из базичне имунологије а у другом
 семестру организује се настава из алергологије и клиничке иму-
 нологије.

Специјализант мора да буде оспособљен да решава следеће клиничке проблеме:

- **Акутна уртикарија и ангиоедем различите генезе:**
 Изазвана
 Лековима
 Храмом
 Веномима инсеката
 Латексом
 Инфекцијама
- **Хронична уртикарија и ангиоедем различите генезе:**
 Идиопатски облик
 Различити облици физичке уртикарије
 Дермографизам

Неалергијска хиперсензитивна реакција изазвана лековима:
 Нестероидни антиинфламаторни лекови
 циклооксигеназни инхибитори (аспирин, ибупрофен, дикло-
 фенак)
 паразолонски аналгетици
 Јодна контрастна средства
 Програм премедијације код особа са неалергијском
 хиперсензитивном реакцијом изазваном ЈКС
 Општи анестетици
 Хиперсензитивни синдроми изазвани лековима
 (карбамазепин, пропилиптоурацил и др.)
Реакције хуморалног поремећаја имунитета:
 Анафилактичке реакције:
 Бронхоспазам и/или ринитис
 Ангиоедем и/или уртикарија
 Анафилактички шок
 Цитотоксичне реакције:
 Цитопеније и интерстицијални нефритис
 Имунскокомплексне реакције:
 Серумска болест
 Анафилактоидна пурпура
 Системски еритемски лупус изазван лековима
Реакције ћелуларног поремећаја имунитета:
 Контактни дерматитис
 Оштећења јетре:
 Хепатитис
 Грануломска оштећења јетре
 Холестаза
 Оштећења плућа – фиброза после примене цитостатика
 Енцефаломијелитис као поствакцинална реакција IV типа
 имунитета
 – **Алергијске реакције изазване латексом**
 – **Атопијски дерматитис у склопу алергијског ринитиса и**
атопијске бронхијалне астме
 – **Примарне и секундарне имунодефицијенције**
 – **Васкулитиси примарно изазвани поремећајем система**
комплемента
 – **Примарни васкулитиси**
 Системски некортизујући васкулитиси
 Класични нодозни полиартеритис
 Алергијски ангиитис и грануломатоза
 Хиперсензитивни васкулитис
 Wegenerova грануломатоза
 Артеритис са циновским ћелијама
 Темпорални артеритис
 Takaiasu артеритис
 Behcetova болест
 – **Системске болести везивног ткива**
 Системски еритемски лупус (са посебним освртом на лупус
 нефритис
 и неуролупус)
 Полимиозитис/Дерматомиозитис
 Системска склероза
 Мешовита болест везивног ткива
 Сјогренов синдром
 Overlap синдром
 – **Имунотерапија (алерген – специфична имунотерапија**
поленима и грињама и веномима инсеката)
 – **Супституциона имунотерапија i.v. имуноглобулинима**
код примарних и секундарних имунодефицијенција
 – **Терапија примарних васкулитиса и системских болести**
везивног ткива (са посебним освртом на пулсну терапију) глико-
кортикоидним лековима и другим имunosупресивним лековима)
 – **Десензибилизација на лекове**
 – **Лабораторијска дијагностика алергијских реакција ра-**
ног типа
 – **Лабораторијска дијагностика аутоимунских болести**

КАТАЛОГ ВЕШТИНА

Током специјализације специјализант треба да овлада следе-
 ћим вештинама:

О – организује И – изводи У – упознаје

– **Кожни тестови са инхалационим и нутритивним алер-**
генима:

Скарификациони

Prick

Prick to prick

Интрадермални
 Субкутани
 Patch О,И (500 процедура)
 – **Тестови функције плућа** О,И (200 процедура)
 – **Провокациони тестови у дијагностици атопијских боле-**
сти дисајних путева:
 Тест за доказивање неспецифичне бронхијалне реактивности
 са метахолином
 Тест за доказивање специфичне бронхијалне реактивности
 са алергеном
 Ринопровокациони тестови са инхалационим алергенима
 (полени, к прашина и гриње)
 Коњуктивални тестови; О,И (100 процедура)
 – **Дознопровокациони тестови са адитивима хране**
 калијумметабисулфит, натријумбензоат, тартразин, натријум-
 моноглутамат О,И (50 процедура)
 – **Кожни тестови у дијагностици медикаментне алергије**
 скарификациони, прицк, интрадермални, субкутани, и.в.
 О,И (300 процедура)
 – **Дознопровокативно тестирање у медикаментној алер-**
гији
 интрадермално, субкутано, и.в. О,И (300 процедура)
 – **Спровођење дијагностичких процедура са једним кон-**
трастним средствима у пацијената са високим ризиком и пре-
медикација пре примене ЈКС
 О,И (50 процедура)
 – **Тестирање физичке алергије**
 „ice cube” тест
 тест имерзијом у хладној води
 тест напором
 тест притиском
 тестови за соларну алергију О,И (процедура)
 – **Спровођење имунотерапије методом хипосензибилиза-**
ције
 класична и брза метода
 субкутана и сублингална процедура О,И (50 процедура)
 – **Лабораторијска дијагностика раног типа реакција**
 Одређивање концентрације укупног серумског IgE У
 Одређивање концентрације специфичног IgE у крви
 (пеницилин, веноми инсеката, полени, к. прашина и гриње) У
 Одређивање хистаминемije У
 – **Лабораторијска дијагностика аутоимуности**
 Одређивање осталих имунолобулина у серуму (IgG, IgA,
 IgM) У
 Одређивање компоненти и титра комплемента У
 Одређивање различитих аутоантитела У
 Системске болести везивног ткива
 Примарни васкулитис
 Орган – специфичне болести (јетра, штитаста жлезда и др.)”